

Висновки. Інноваційна діяльність становить основу і зміст інноваційних освітніх процесів, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новоутворень у традиційну систему. Прагнення постійно оптимізувати навчально-виховний процес зумовило появу нових і вдосконалення використовуваних раніше педагогічних технологій різних рівнів і різної цільової спрямованості.

Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей. Впровадження інновацій неможливе без педагога-дослідника, який володіє мисленням, розвинутою здатністю до творчості, сформованою й усвідомленою готовністю до інновацій.

Кожний педагог не повинен зупинятися у своєму зростанні. Бо кожна його зупинка — це крок назад. А учитель так багато означає для учнів, для їхнього розвитку, життя, для реалізації радикальних змін у навчальному-виховному процесі. Учні хочуть бачити особистість, яка притягує до себе, педагога, який ніколи не нашкодить, вихователя, який завжди їх зрозуміє та допоможе, громадянина, який плекає у них патріотичні риси.

Література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004.– 352 с. (Альма-матер).
2. Житник Б. О. Імперативи педагогічної інноватики сучасної школи. Частина II / Б. О. Житник. - Х.: Вид. група “Основа”, 2015.- 96 с. - (Бібліотека журналу “Управління школою”; Вип. 10 (154)).
3. Калошин В. Ф. Адаптація молодого вчителя / Володимир Калошин. - К.: Редакція загальнопед. газет, 2012. - 128 с. (Бібліотека “Шкільного світу”).
4. Керівник і керівництво: Інноваційні підходи / упоряд. Людмила Галіцина. - К.: Шк. світ, 2011. - 112 с. - (Бібліотека “Шкільного світу”).
5. Лозінська О. Шляхи розвитку творчого потенціалу вчителя : Круглий стіл / О. Лозінська // Методист. - 2016. - № 1. - С. 59-63.
6. Нова українська школа [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: mon.gov.ua/activity/education/zagalna.../ua-sch-2016

Смила Й.

СИСТЕМА ЦІННОСТЕЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ

Психологічна культура сучасного вчителя явище складне і багатогранне. Важливою складовою досягнення позитивних результатів є об'єктивна інформація щодо учасників виховного процесу. Нами проводиться системне дослідження особливостей розвитку, цінностей, професійних намірів старшокласниць. Перспективи європейської інтеграції, глобалізація з особливою гостротою ставлять питання про порівняльні дослідження цієї проблеми в різних країнах. Ми підготували інформаційний лист - звернення до вчителів, вчених, батьків. Подібні запитання стануть частиною розгорнутої анкети для старшокласниць, що дозволить виокремити актуальні питання методичного забезпечення виховної роботи. Приклади запитань: 1. Хто, на Вашу думку, є авторитетом для сучасних старшокласниць? 2. Які позитивні та негативні якості притаманні для сучасних старшокласниць? 3. Що необхідно змінити у вихованні сучасної молоді? 4. Які загрози для дівчат існують у сучасному світі? 5. Які професії найбільш престижні серед дівчат?

Вже перші, попередні результати заставляють задуматися над сучасними проблемами виховної роботи. Наприклад, на думку викладачів українських ВНЗ серед авторитетних людей для сучасних старшокласниць домінуватимуть насамперед

батьки, відомі особистості, вчителі, друзі. Серед позитивних якостей виокремлено мобільність, сміливість, ерудованість. Як недолік підкреслено надмірну розкутість, егоїзм, залежність від соціальних мереж. Пропозиції щодо змін у вихованні старшокласниць різноманітні, починаючи від більшої уваги до релігійного виховання, психологічного захисту і завершуючи цілеспрямованою підготовкою до сімейного життя, готовністю до усвідомленого професійного вибору. У числі загроз названо нерозуміння особистісного розвитку, помилки у підготовці до професійного вибору, нерозбірливість у стосунках. У числі престижних професій переважають економічні спеціальності, модельний бізнес, сфера обслуговування.

Комплексні дослідження, проведені на засадах компаративістики, дозволять зрозуміти закономірності світу дівчат і хлопців, доповнять перелік розділів для педєутології, підвищать ефективність педагогічної діяльності.

УДК 37.014

Сокол М. О.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЛІКАЦІЇ ПОНЯТТЯ «ВИХОВАННЯ» У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

У ХХ ст. спостерігаємо тенденцію уточнення і систематизації понятійно-категорійного апарату педагогічної науки, який здійснюється завдяки «створенню власної педагогічної точки зору» на наукові поняття педагогіки, а також абстрагує уже існуючу термінологію. Понятійно-термінологічна система теорії виховання значною мірою змінює зміст понять (особливо основне – виховання), а також корегує системні відносини, що зумовлюються різними чинниками. Така рухливість та гнучкість системи базових понять неодноразово піднімалась у наукових колах і, як наслідок, вони трактували це явище як понятійна проблема. Разом з тим, деякі дослідники проаналізувавши поняття «виховання», зазначали про наявність понад сто його визначень [11]. І. М. Кантор, який досліджував понятійну систему педагогіки, вказував на характерну протягом років невизначеність поняття «виховання» як в радянській, так і в зарубіжній педагогіці [3, с. 20–31].

Аналіз наукових досліджень свідчить, що проблема експлікації поняття «виховання» у педагогічній науці була предметом дослідження великого загалу науковців. На особливу увагу заслуговують наукові розвідки І. М. Кантора, Н. В. Кузьминої, В. І. Гініцинського, П. Н. Груздева, Д. М. Ушакова, І. А. Каїрова, І. В. Кічевої, М. Б. Євтуха, та ін.

Метою статті є розкриття актуальних проблем експлікації поняття «виховання» у професійній діяльності педагога.

Цілком очевидним є той факт, що процес пізнання не має меж, тому ознак поняття може бути багато, проте наука повинна виокремлювати чітке формулювання тих дефініцій, які дозволяють відрізнити одне поняття від іншого. Історія розвитку педагогічної думки у нашій країні свідчить про те, що поняття «виховання» розвивалося з плином часу, звідси ми можемо простежити розвиток його дефініції, а також зміни його значень у ХХ ст.

Варто зазначити, що такі складові «виховання» як: суспільне явище, вид діяльності, філософський конституент є основними причинами різноманітних трактувань цього поняття, що у свою чергу зумовлює різноаспектність його експлікації. Водночас, упродовж перших чотирьох десятиліть ХХ ст. поняття «виховання» зазнало змін, оскільки: у визначеннях поняття «виховання» почала прослідковуватись його основна функція – передавання у процесі виховання досвіду старших поколінь – підростаючим; виховання розглядалося у широкому та вузькому розумінні; провідне місце серед впливових чинників щодо особистості у процесі